Llawdriniaeth twll clo gan ddefnyddio crondoplasteg radioamledd i dynnu diffygion bach mewn cartilag yn y pen-glin

Mehefin 2014

Beth mae NICE wedi'i ddweud?

Mae'r driniaeth hon yn ddigon diogel ac yn gweithio’n ddigon da i'w defnyddio yn y GIG. Byddai rhagor o waith ymchwil ar effeithiau hirdymor y driniaeth hon yn ddefnyddiol. Mae NICE yn gofyn i weithwyr iechyd proffesiynol nodi sut y caiff unrhyw gleifion sy'n cymryd rhan mewn gwaith ymchwil eu dewis, a' r math o niwed a gaiff ei drin.

Beth mae hyn yn ei olygu i mi?

Dylai eich gweithiwr iechyd proffesiynol roi eglurhad llawn o'r hyn sy'n gysylltiedig â chael llawdriniaeth twll clo gan ddefnyddio crondoplasteg radioamledd, a thrafod y risgiau a'r manteision posibl gyda chi. Dylech hefyd gael gwybod sut i gael rhagor o wybodaeth am y driniaeth. Dylai hyn oll ddigwydd cyn i chi benderfynu a ydych am gael y driniaeth hon ai peidio. Efallai y bydd eich gweithiwr gofal iechyd proffesiynol yn gofyn i chi a ellir casglu manylion am eich triniaeth os byddwch yn cymryd rhan mewn astudiaeth.

Sylwadau eraill gan NICE

Dywedodd NICE mai dim ond digon o dystiolaeth i ystyried effeithiau'r driniaeth ar ddiffygion bach yn y cartilag articwlar yn y ben-glin, a achosir gan amlaf gan drawma, ymhlith cleifion iau. Dywedod NICE nad oedd digon o dystiolaeth i edrych ar effeithiau niwed mwy helaeth i gartilagau ymhlith cleifion hŷn sydd ag osteoarthritis.

Eich tîm gofal iechyd

Dim ond gweithwyr iechyd proffesiynol sydd wedi'u hyfforddi'n arbennig i gyflawni llawdriniaeth twll clo gan ddefnyddio abladiad radioamleddddylai ymgymryd â'r driniaeth hon, a dylent gymryd gofal arbennig i osgoi anafiadau llosgi.

Y cyflwr

Gall y cartilag dros ymylon yr esgyrn yn y pen-glin (y cartilag articwlar) gael ei niweidio gan drawma, sy'n arwain at ddiffygion bach (a elwir yn ddiffygion condrol arwahanol). Gall y diffygion hyn achosi i'r cymal fynd yn boenus, yn chwyddedig ac yn anodd ei symud. Mae'r cyflwr fel arfer yn gronig a gall arwain at osteoarthritis.

Mae'r opsiynau o ran triniaeth yn dibynnu ar faint a lleoliad y diffygion. Maent yn cynnwys cyffuriau gwrthlidiol ansteroidaidd, pigiadau corticosteroid neu bigiadau asid hyalwronig i leddfu poen a llid. Efallai y caiff ffisiotherapi ac ymarfer corff eu defnyddio hefyd er mwyn helpu i wella'r ffordd y mae'r pen-glin yn gweithio a symudedd.

Mae NICE wedi ystyried defnyddio llawdriniaeth twll clo gan ddefnyddio crondoplasteg radioamledd fel opsiwn triniaeth arall.

Gall NHS Choices (www.nhs.uk) fod yn lle da i gael gwybod mwy.

Y driniaeth

Nod crondoplasteg radioamledd ar gyfer diffygion bach yng nghartilag y pen-glin yw lleihau'r niwed i gymal y pen-glin. Mae'n defnyddio gwres i wneud ochrau garw'r diffygion yn esmwyth.

Caiff y llawdriniaeth ei chynnal fel arfer gyda'r claf o dan anesthetig cyffredinol a thrwy lawdriniaeth agored. Caiff offeryn hir, tenau, siâp tiwb gyda chamera ar ei ben, ei fewnosod drwy doriadau bach o amgylch y pen-glin. Gan ddefnyddio monitor fideo i weld yr hyn maent yn ei wneud, mae'r llawfeddyg yna'n gosod stiliwr radioamledd ac yn ei ddefnyddio i gynhesu ac esmwytho unrhyw ddiffygion ac ymylon garw yn y cartilag.

Manteision a risgiau

Pan edrychodd NICE ar y dystiolaeth, penderfynodd, er ei bod yn gyfyngedig, ei bod yn dangos manteision byrdymor, ac nad oes unrhyw bryderon diogelwch mawr. Felly penderfynodd NICE bod y driniaeth yn ddigon diogel ac yn gweithio'n ddigon da i'w defnyddio ar y GIG. Roedd yr wyth astudiaeth a ystyriwyd gan NICE yn cynnwys cyfanswm o 347 o gleifion.

Dangosodd rhai o'r astudiaethau y manteision canlynol o'u cymharu â thriniaeth lawfeddygol arall. Roedd y canlynol yn berthnasol i gleifion a gafodd grondoplasteg radioamledd:

- gallent ddychwelyd i'r gwaith tua phum diwrnod yn gynt
- roedd angen llai o gyffuriau gwrthlidiol ansteroidaidd arnynt
- roeddent yn cael llai o boen a symptomau eraill
- roeddent yn gallu cyflawni gweithgareddau bob dydd a chymryd rhan mewn chwaraeon yn haws
- roedd ganddynt ansawdd bywyd gwell.

Canfu astudiaeth fechan a oedd yn edrych ar y broses wella fod y diffygion wedi gwella'n gyfan gwbl neu'n rhannol ar gyfer dros hanner y cleifion, ac nid oedd unrhyw waethygu wedi digwydd mewn un rhan o dair o gleifion. Cafodd rhai cleifion niwed cynyddol i'r cartilag ar ôl y driniaeth.

Roedd risgiau crondoplasteg radioamledd yn cynnwys:

- un achos o losgiadau eilaidd pan gafodd yr offer ei ddefnyddio'n anghywir
- math o niwed i'r esgyrn a elwir yn osteonecrosis ymhlith dau o bob 50 o bobl
- rhan o'r stiliwr radioamledd yn dod yn rhydd yn y pen-glin ymhlith saith o gleifion.

Os hoffech wybod mwy am yr astudiaethau, gweler y canllaw. Gofynnwch i'ch gweithiwr iechyd proffesiynol esbonio unrhyw beth nad ydych yn ei ddeall.

Cwestiynau i'w gofyn i'ch gweithiwr iechyd proffesiynol

- Beth yn union yw’r driniaeth hon?
- Beth yw'r manteision posibl?
- Beth yw’r tebygolrwydd y bydd y manteision hynny yn berthnasol i mi? A allai'r driniaeth wneud i mi deimlo’n waeth?
- A oes triniaethau eraill ar gael?
- Beth yw risgiau'r driniaeth?
- A yw’r risgiau’n fach neu’n ddifrifol? Pa mor debygol ydynt?

- Pa ofal y bydd ei angen arnaf ar ôl y driniaeth?
- Beth sy'n digwydd os aiff rhywbeth o’i le?
- Beth allai ddigwydd os na chaf y driniaeth?

Egluro termau meddygol

Cartilag articwlar

Meinwe wydn, lyfn, elastig sy'n gorchuddio ymylon yr esgyrn sy'n ffurfio cymalau. Mae'n helpu esgyrn i symud dros ei gilydd yn ddidrafferth ac yn gweithredu fel siocleddfwr.

Osteoarthritis

Cyflwr sy'n digwydd pan fo'r cartilag sy'n gorchuddio pen yr esgyrn mewn cymal yn treulio neu'n cael ei niweidio fel bod y cymal yn mynd yn boenus ac yn llidus.

Osteonecrosis

Math o niwed i'r asgwrn lle mae'r asgwrn yn marw oherwydd cyflenwad gwaed gwael.

Abladiad radioamledd

Defnyddio ynni gwres i dynnu meinwe annymunol.

Ynglŷn â'r wybodaeth hon

Mae canllaw ymyriadau NICE yn cynghori'r GIG ar ddiogelwch triniaeth a pha mor dda y mae'n gweithio.

ISBN 978-1-4731-0710-6